

Bruxelles, den 10.9.2020
COM(2020) 492 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Tiende rapport om status for gennemførelsen og programmerne for gennemførelsen (som
krævet i artikel 17) af Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand**

{SWD(2020) 145 final}

Indholdsfortegnelse

RESUMÉ.....	2
1. POLITISK BAGGRUND	3
2. OVERHOLDELSESGRAD I EU	3
2.1 Overholdelsestendenser.....	5
3 GENNEMFØRELSESSTATUS — AFSTAND TIL MÅL.....	6
3.1 Opsamling af spildevand	6
3.1.1 Individuelle systemer eller andre passende systemer	7
3.2 Sekundær eller biologisk rensning	8
3.3 Mere vidtgående eller tertiær behandling.....	9
3.3.1 Udpegning af følsomme områder i medlemsstaterne	10
4 NATIONALE PROGRAMMER FOR GENNEMFØRELSE	12
5 FREMME AF OVERHOLDELSE	13
5.1 Finansieringsinvesteringer.....	13
5.1.1 Finansieringsstrategier.....	13
5.1.2 EU-finansiering	15
5.2 Retshåndhævelse	15
6 INDVIRKNING PÅ VANDMILJØET	16
7 KONKLUSIONER.....	16

RESUMÉ

Direktivet om rensning af byspildevand (spildevandsdirektivet) spiller en rolle med hensyn til at styre EU i retning af ambitionen om nulforurening i den europæiske grønne aftale¹.

Det kræver, at medlemsstaterne sikrer, at byområder (byer, bymæssige bebyggelser) på en passende måde indsamler og rensner spildevand, som ellers ville forurene floder, søer og have. Spildevandsdirektivet spiller dermed en central rolle for beskyttelsen af menneskers sundhed og opretholdelsen af vandøkosystemers generelle modstandskraft. Det spiller også en vigtig rolle i den cirkulære økonomi gennem genanvendelse af rensset spildevand og behandlet spildevandsslam, produktion af vedvarende energi og genanvendelse af næringsstoffer.

Dette er den 10. rapport om medlemsstaternes gennemførelse af spildevandsdirektivet og deres investeringsprogrammer, der udsendes hvert andet år. Den dækker 2016 og mere end 23 600 byområder, hvor mennesker (og i begrænset omfang industrien) genererer spildevand svarende til 612 mio. personækvivalenter (PE). Opsamling og rensning af byspildevand er blevet forbedret i de seneste 10 år i EU med en overholdelsesgrad på 95 % for opsamling, 88 % for sekundær (biologisk) rensning og 86 % for mere vidtgående rensning (fjernelse af fosfor og nitrogen). Vi er dog stadig et stykke vej fra at opnå fuld overholdelse af spildevandsdirektivet. Afstanden til målet er fortsat betydelig i nogle medlemsstater. En mængde byspildevand, der svarer til 6,6 mio. PE (1 %), opsamles således ikke, og over 37 mio. PE (6 %) af det opsamlede spildevand renses ikke tilstrækkeligt godt til at opfylde standarderne for sekundær rensning, mens næsten 32 mio. PE (8 %) ikke opfylder de mere vidtgående krav til rensning. Det betyder, at der er byområder i EU, hvor infrastrukturen skal opbygges eller forbedres. Der indledes systematisk traktatbrudssager i tilfælde af manglende overholdelse.

Finansiering og planlægning er fortsat de største udfordringer for vandsektoren. De samlede investeringer, som skal sikre, at direktivet overholdes, som anslået i 2016 af alle medlemsstater (herunder Det Forenede Kongerige på daværende tidspunkt) beløber sig til næsten 229 mia. EUR. OECD anslår ligeledes, at EU-landene og Det Forenede Kongerige vil skulle bruge yderligere 253 mia. EUR mellem 2020 og 2030 for at nå og opretholde overensstemmelsen med spildevandsdirektivet. Det er blevet konstateret, at de nuværende udgifter i mange medlemsstater er for lave til at kunne opfylde kravene og sikre, at de overholdes på lang sigt².

Dataene i den 10. rapport blev ikke kun anvendt til at analysere gennemførelsen, men også til at evaluere dette direktiv. Spildevandsdirektivet var genstand for en Refit-evaluering. Resultaterne blev offentliggjort i 2019³. Som reaktion på evalueringens konklusioner iværksatte Kommissionen en konsekvensanalyse med henblik på at vurdere de politiske muligheder for at fremtidssikre spildevandsdirektivet.

¹ Meddelelse fra Kommissionen, Den europæiske grønne aftale (COM/2019/640): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>.

² OECD, 2020 Estimating investment needs and financing capacities for water-related investment in EU member countries: https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/OECD_study_en.htm.

³ Evaluation of the UWWTD (SWD(2019)701): <https://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/pdf/UWWTD%20Evaluation%20SWD%20448-701%20web.pdf>.

1. POLITISK BAGGRUND

Spildevandsdirektivet⁴ spiller en rolle med hensyn til at styre EU i retning af ambitionen om nulforurening i den europæiske grønne aftale⁵. Spildevandsdirektivet er en "grundlæggende foranstaltning" i henhold til vandrammedirektivet⁶. Det spiller en væsentlig rolle med hensyn til at forbedre tilstanden for vandområder i EU, forbedre økosystemernes modstandsdygtighed og beskytte biodiversiteten. I lyset af den store udfordring med at sikre en god tilstand for EU's vandområder senest i 2027 er effektiv indsamling og rensning af byspildevand meget vigtigt. Det spiller også en rolle med hensyn til at beskytte menneskers sundhed, f.eks. lettede overvågning af spildevand opdagelsen af covid-19 før og under pandemien og kan give sundhedsmyndighederne en tidlig advarsel⁷.

Vandsektoren er vigtig for den europæiske grønne aftale, da den er en nødvendig foranstaltning til opnåelse af EU's ambitioner om at opnå klimaneutralitet og nulforurening, samtidig med at der skabes bæredygtig vækst og beskæftigelse. Spildevandssektoren kan bidrage til den cirkulære økonomi gennem genbrug af rensset spildevand og spildevandsslam, produktion af vedvarende energi og genanvendelse af næringsstoffer.

Spildevandsdirektivet er også et skridt på vejen til at nå FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, navnlig SDG 6, og sikre adgang til vand og sanitet for alle⁸. På verdensplan har 2,4 milliarder mennesker (hvoraf 10 millioner bor i EU) ingen adgang til bedre sanitære faciliteter. EU er en kilde til grønne teknologier for vandsektoren på verdensplan og til innovative løsninger. Otte ud af verdens 15 største vandselskaber er etableret i EU⁹.

I 2020 iværksatte Kommissionen en konsekvensanalyse for at vurdere de politiske muligheder for at fremtidssikre spildevandsdirektivet. Dette blev gjort som reaktion på den evaluering af spildevandsdirektivet, som blev gennemført parallelt med kvalitetskontrollen af vandrammedirektivet, datterdirektiverne og oversvømmelsesdirektivet i 2019.

2. OVERHOLDELSESGRAD I EU

Dette er den 10. rapport om medlemsstaternes gennemførelse af spildevandsdirektivet og deres investeringsprogrammer, der udsendes hvert andet år.¹⁰ Den sammenfatter vurderingen af de indberettede data for 2016 på grundlag af kravene i direktivets artikel 15 og 17.

⁴ Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1581334912523&uri=CELEX:01991L0271-20140101>.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen, Den europæiske grønne aftale (COM/2019/640).

⁶ Vandrammedirektivet (2000/60/EF): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:02000L0060-20141120>.

⁷ <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/call-notice-feasibility-assessment-eu-wide-wastewater-monitoring-system-sars-cov-2-surveillance>.

⁸ FN's verdensmål for bæredygtig udvikling: <http://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/> og <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/clean-water-and-sanitation>.

⁹ Evaluation of the UWWTD (SWD(2019)701).

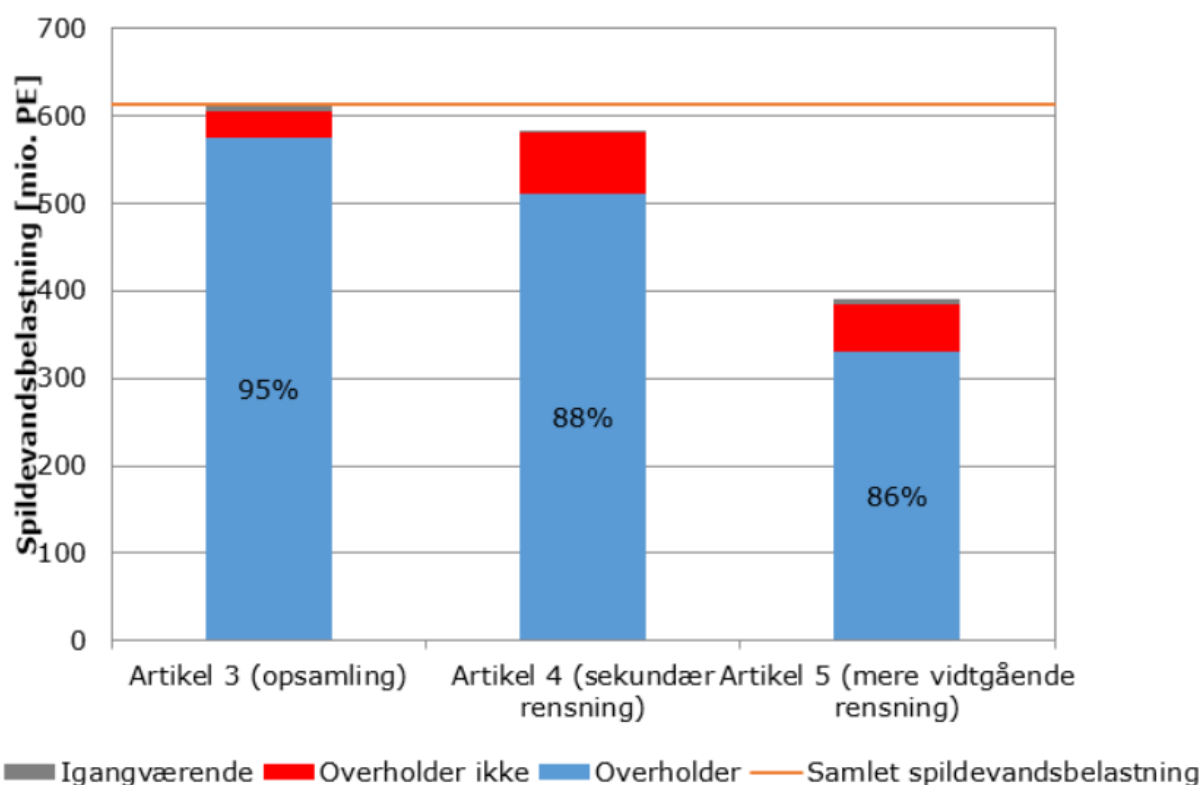
¹⁰ Dataene fra 2016 i henhold til spildevandsdirektivet omfatter data fra Det Forenede Kongerige. De fleste data om Kroatien er ikke omfattet, da Kroatien ikke var underlagt overholdelsesforpligtelserne i 2016.

Opsamling og rensning af byspildevand er blevet forbedret. Der er dog endnu ikke opnået fuld overholdelse af spildevandsdirektivet i hele EU.

EU nåede en høj grad af overholdelse i 2016:

- 95 % for opsamling (gennem kloaknet og individuelle eller andre passende systemer — IAS)
- 88 % for sekundær rensning (biologisk rensning)
- 86 % for rensning, der er mere vidtgående end sekundær rensning (hovedsagelig fjernelse af kvælstof og/eller fosfor i byområder > 10 000 PE, der udleder spildevand til følsomme områder og deres afstrømningsområder).

Som det fremgår af nedenstående figur, er det ikke alt opsamlet spildevand, som skal renses efter samme standard eller opfylde kravene i artikel 4 og 5. Det krævede rensningsniveau afhænger af størrelsen af byområdet og af følsomheden af det vand, som spildevandet udledes i.

Figur 1 — 2016-overholdelse i EU af artikel 3, 4 og 5 [procentdel af spildevandsbelastning fra byområder, der overholdt en given artikel]

Igangværende (grå) henviser til overgangsperioder, der gælder for spildevand fra nyligt udpegede følsomme områder. Overholdelsen af artikel 5 omfatter data fra de medlemsstater, der anvender artikel 5, stk. 4.

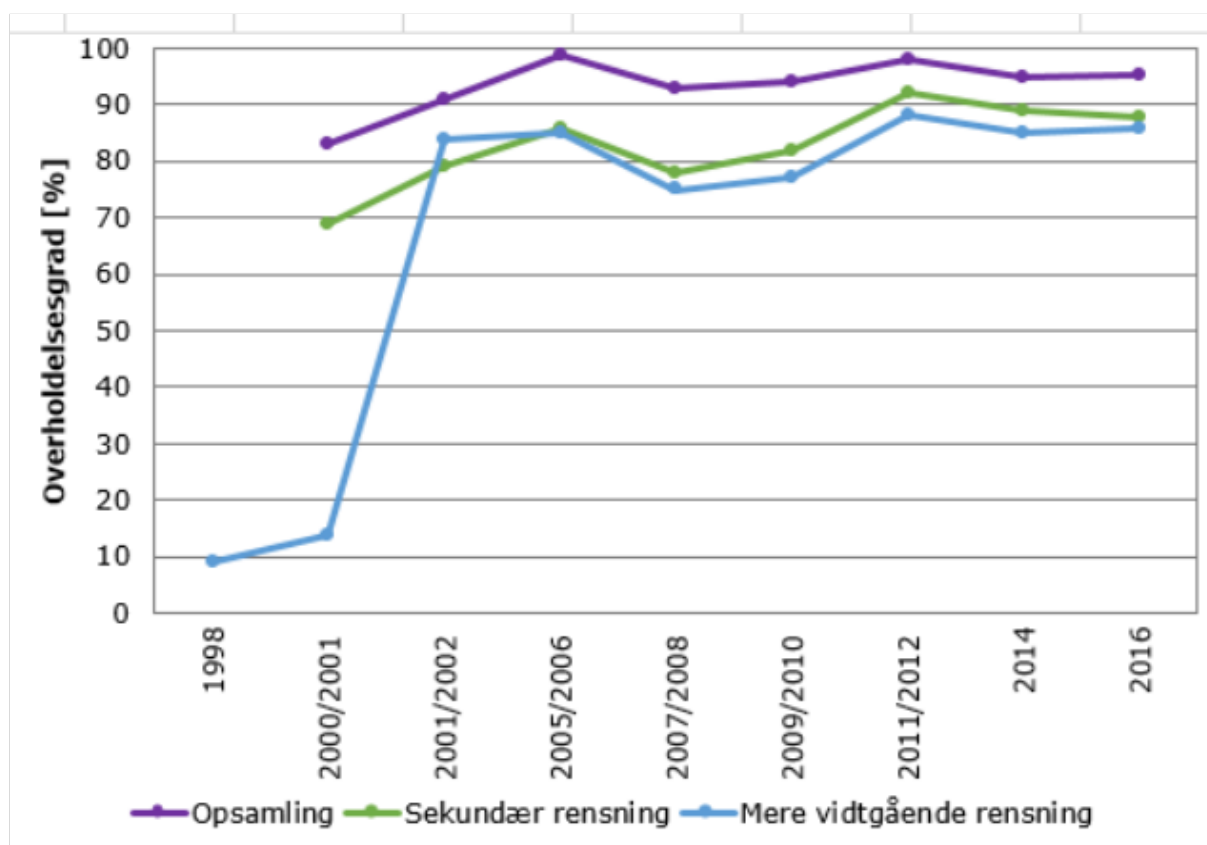
I 2016 rapporterede medlemsstaterne over 23 600 byområder med en personækvivalent (PE) på 2 000 og derover. Disse byområder genererede en spildevandsbelastning på **612 mio. PE**, hovedsagelig fra nationale kilder, men også industrispildevand og regnvand. Industriens andel er begrænset, men dens spildevand kan indeholde forurenende stoffer, som ikke fjernes helt så

effektivt i rensningsanlæg i byerne. Der var en stigning på 1,5 % i det genererede spildevand sammenlignet med 2014. Rensningskapaciteten på de eksisterende rensningsanlæg (783 mio. PE) er højere end den spildevandsbelastning, der produceres på nuværende tidspunkt, således at de kan håndtere udsving i belastningen på anlægget og imødekomme større behov i fremtiden.

Næsten 90 % af EU's spildevandsbelastning genereres af byområder > 10 000 PE. Halvdelen kommer fra store byer (52 % fra byområder > 100 000 PE). Dette kan få medlemsstaterne til at fokusere deres investeringer på vandinfrastruktur, der ikke opfylder kravene, i større byområder (> 10 000 PE).

2.1 Overholdelsestendenser

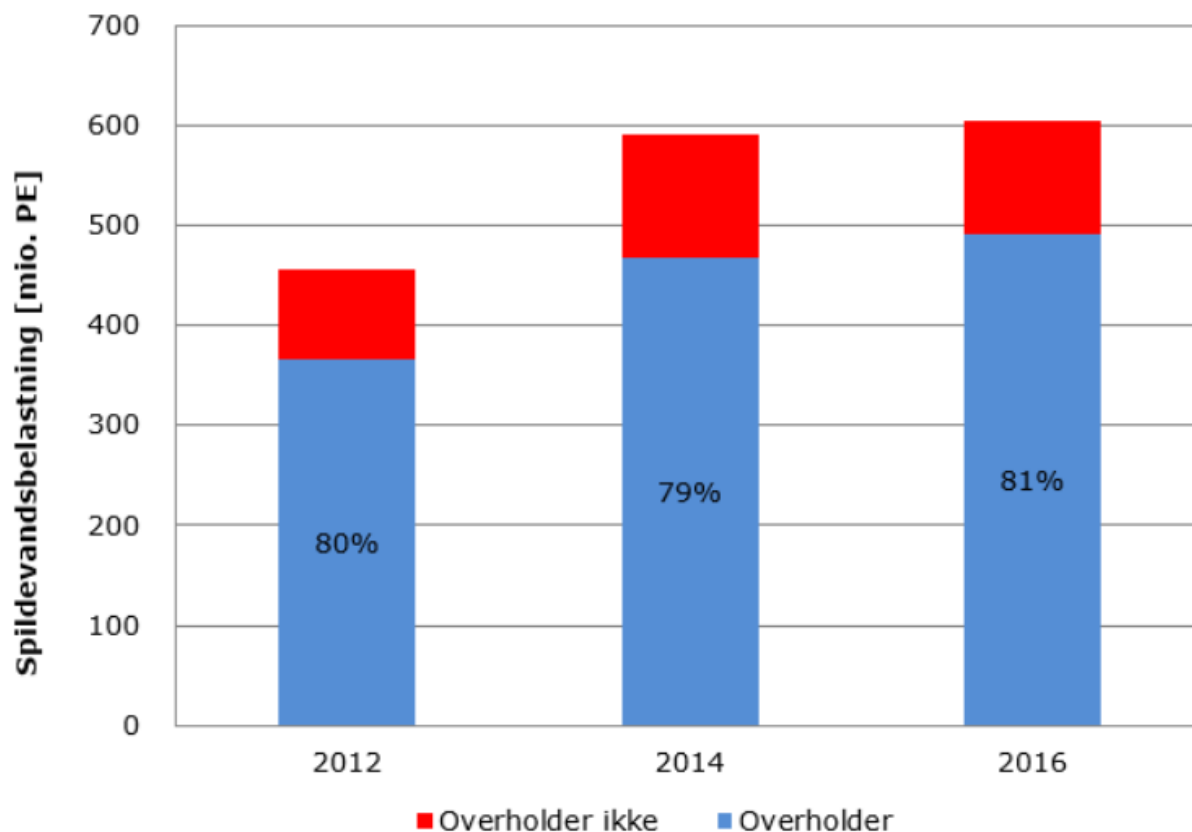
Der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af direktivet, siden det blev vedtaget, og med overholdelsen af artikel 3, 4 og 5.

Figur 2 — Historisk udvikling i overholdelse af artikel 3, 4 og 5 (1998-2016)

I de seneste år har overholdelsesgraden stabiliseret sig. I 2016 forblev overholdelsen af artikel 3 på samme niveau som i 2014, mens overholdelsen for artikel 4 faldt med 1 %, og for artikel 5 steg den med 1 %. Dataene for 2016 giver et mere fuldstændigt overblik end dataene for 2014, fordi en række medlemsstater (f.eks. Polen, Ungarn og Slovenien) nåede deres endelige frister i 2016. Der var således flere data, som blev taget i betragtning ved beregningen af overholdelsesgraden.

Værdierne for overholdelse af artikel 3, 4 og 5 giver ét samlet tal. Den samlede overholdelsesgrad for EU steg, og den var på 81 % i 2016.

Figur 3 — Overholdelse af spildevandsdirektivet i EU, 2012-2016 [procentdel af spildevandsbelastningen i byområder, der opfyldte standarderne i det pågældende år] * 2012-kolonne viser data for 2010-2012

3 GENNEMFØRELSESSTATUS — AFSTAND TIL MÅL

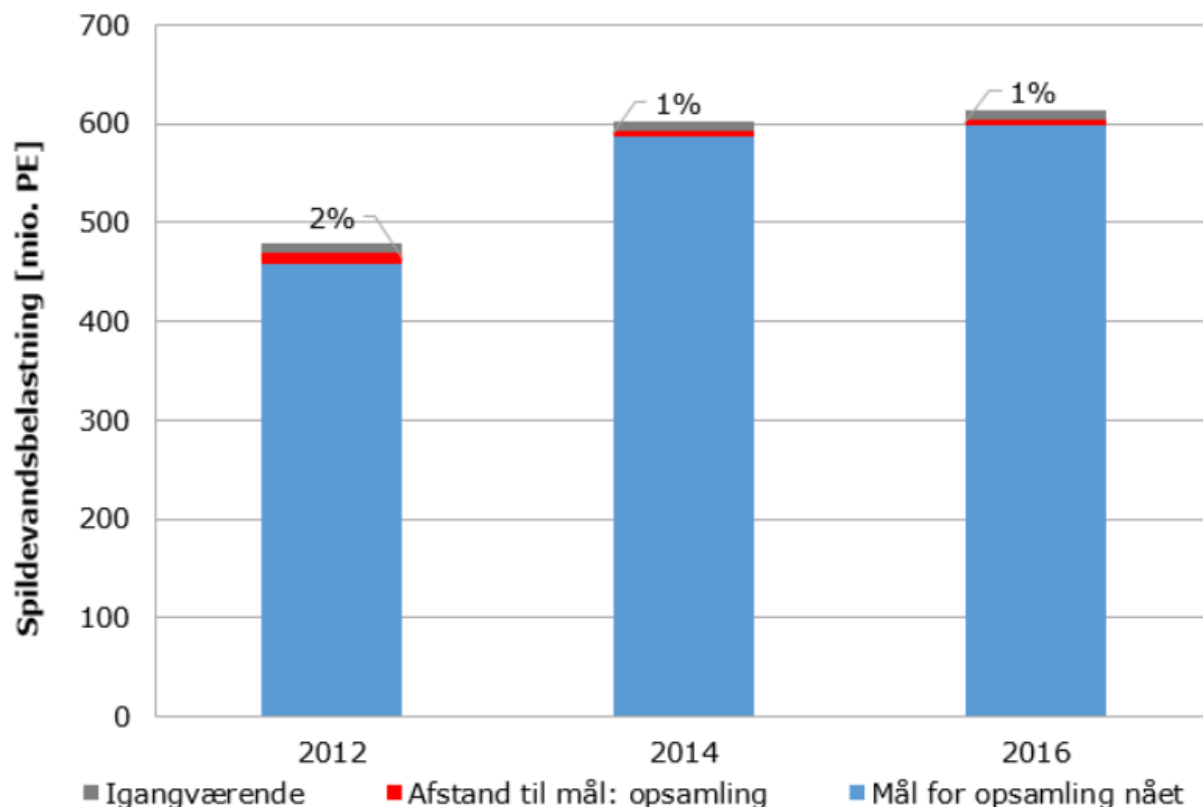
Afstanden til målet er en indikator for omfanget af den indsats, der stadig er nødvendig for at opfylde de standarder, der er fastlagt i spildevandsdirektivet.

3.1 Opsamling af spildevand

- 1 % af spildevandsbelastningen (ca. **6,6 mio. PE**) er ikke opsamlet.

I 2016 blev næsten 6 605 000 PE af det spildevand, der blev genereret af byområder i EU¹¹, der overholder og ikke overholder kravene, ikke opsamlet. Figuren nedenfor viser, at afstanden til målet er ret lille.

¹¹ Medlemsstaterne og Det Forenede Kongerige, som var en medlemsstat i rapporteringsperioden.

Figur 4 — Afstanden til målet for opsamling af spildevand i EU, 2012-2016 [procentdel af spildevandsbelastningen i alle byområder. Denne belastning opfyldte ikke kriterierne for overholdelse i det pågældende år.]

Figur 4 viser ikke det fulde billede, fordi over 8 300 000 PE var udelukket fra beregningen af afstanden til målet for opsamling, der er den spildevandsbelastning, som er omfattet af udestående tidsfrister i 2016¹².

3.1.1 Individuelle systemer eller andre passende systemer

Både den Refit-evaluering og de data, som medlemsstaterne har rapporteret i henhold til vandrammedirektivet, viser, at ikke-centraliserede sanitetssystemer (eller IAS¹³) lægger et betydeligt pres på vandområder. Kommissionen er i færd med at undersøge, om betingelserne for at drive disse systemer (registrering, tilladelser, overvågning og tilsyn) er opfyldt i de medlemsstater, der gør udstrakt brug af dem¹⁴.

Nedenstående figur viser, hvilke medlemsstater der anvender IAS:

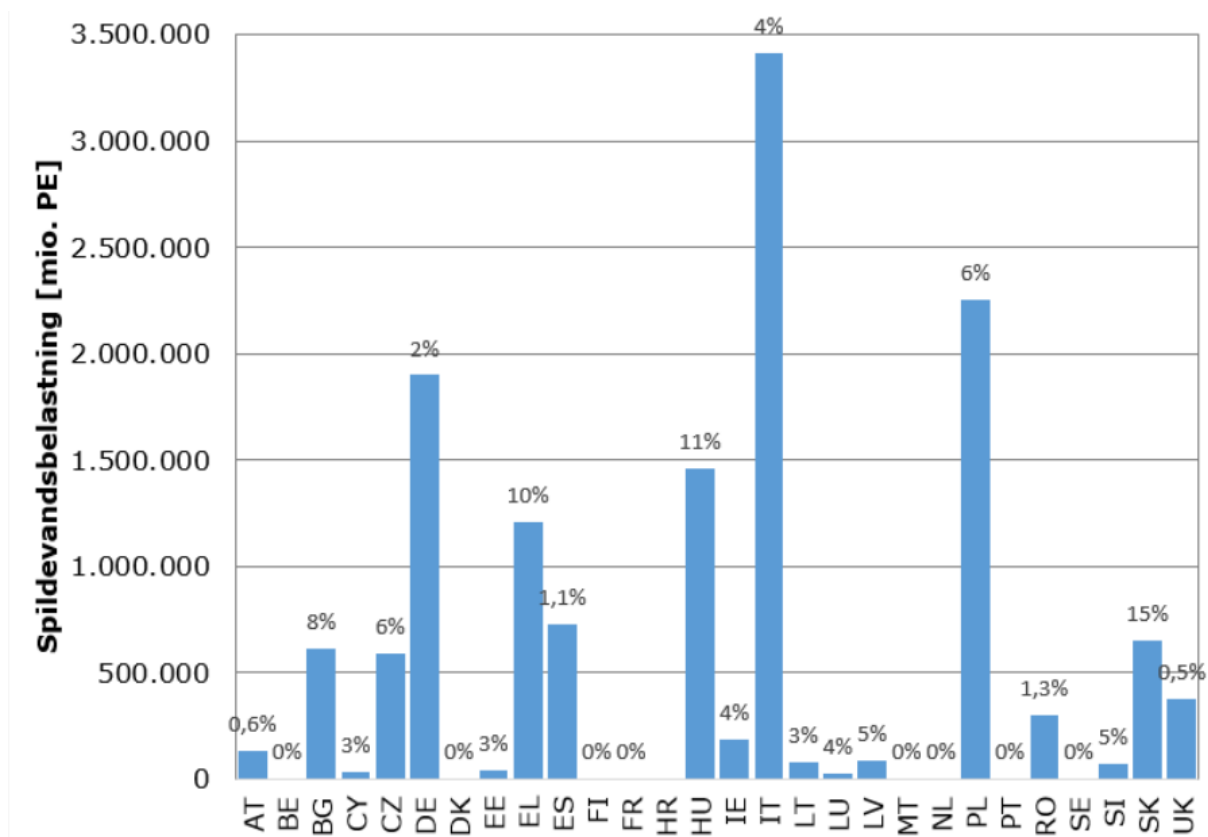
- Polen, Ungarn, Slovakiet, Slovenien, Grækenland, Bulgarien, Tjekkiet og Letland har rapporteret, at over 5 % af spildevandet opsamles og/eller renses af IAS.

¹² Den henviser til overgangsperioder, der anvendes på følsomme områder, som for nylig er blevet udpeget.

¹³ Artikel 3: Hvor det ikke er velbeggrundet at etablere et kloaknet, enten fordi det ikke vil gavne miljøet, eller fordi det vil medføre urimelige udgifter, anvendes der individuelle systemer eller andre egnede systemer, som sikrer samme miljøbeskyttelsesniveau.

¹⁴ Kommissionen har sendt åbningsskrivelser til medlemsstater, der gør udstrakt brug af IAS, for at spørge, om de har indført en retlig forpligtelse til at tilslutte sig kloaknet, hvor dette er muligt.

- Polen, Ungarn, Grækenland, Italien og Tyskland rapporterede, at den belastning, som blev opsamlet og/eller rensset af IAS, oversteg 1 mio. PE.

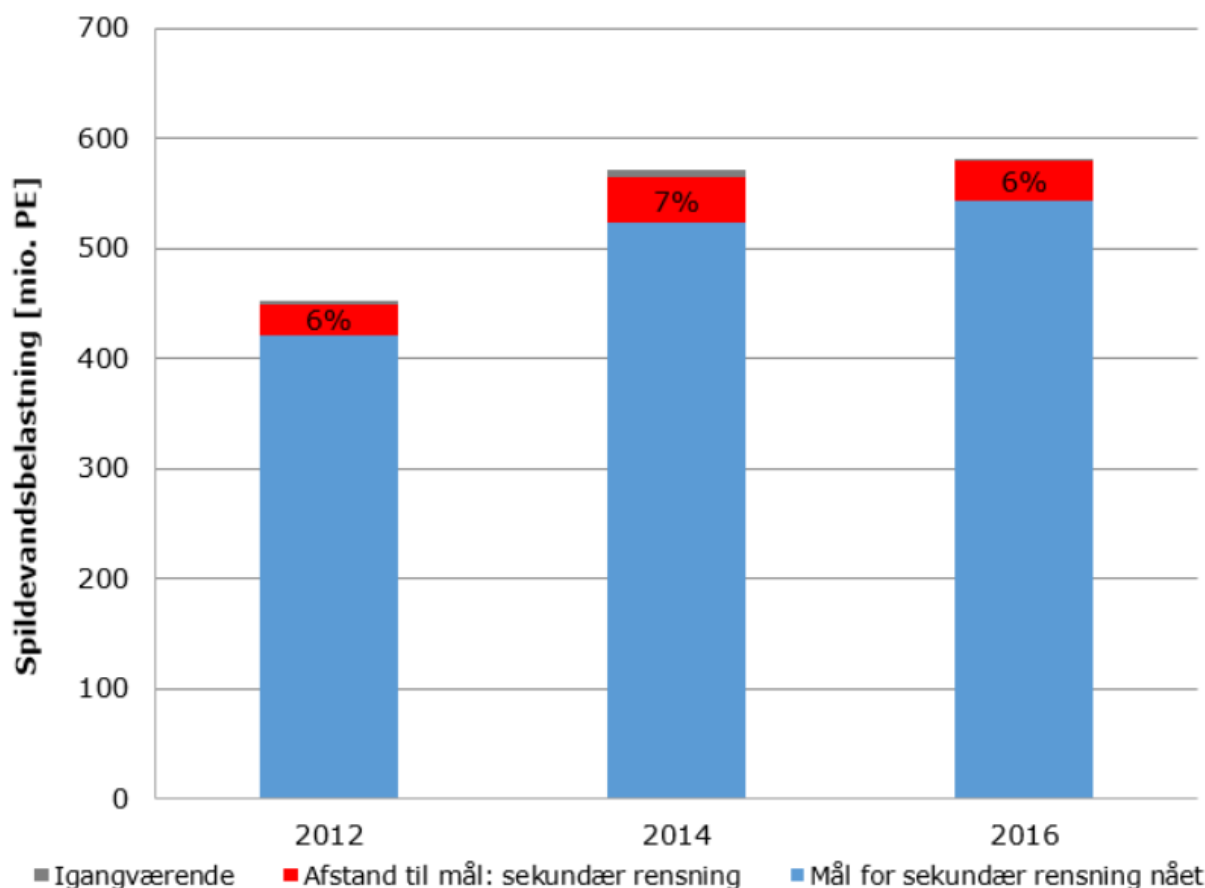
Figur 5 — Anvendelsen af IAS i medlemsstaterne i 2016 [spildevandsbelastningen fra alle byområder i hver medlemsstat udtrykt i mio. PE og i procent af den samlede mængde, der genereres]

3.2 Sekundær eller biologisk rensning

- 6 % af den opsamlede spildevandsbelastning (ca. **37 mio. PE**) skal stadig gennemgå en sekundær rensning i overensstemmelse med kravene i spildevandsdirektivet.

Medlemsstaterne sørger for sekundær rensning¹⁵ for alle byområder > 10 000 PE og byområder > 2 000 PE, der udleder til ferskvand og flodmundinger. I 2016 var over 37 116 000 PE spildevand opsamlet af byområder i EU, der overholder eller ikke overholder kravene, ikke omfattet af sekundær rensning og/eller opfyldte endnu ikke kravene til udledning i spildevandsdirektivet.

¹⁵ Sekundær rensning supplerer fjernelsen af faste stoffer (primær rensning) ved at nedbryde organiske stoffer ved hjælp af bakterier.

Figur 6 — Afstanden til målet for sekundær rensning i EU, 2012-2016 [procentdel af spildevandsbelastningen i alle byområder. Denne belastning opfyldte ikke kriterierne for overholdelse i det pågældende år.]

Afstanden til målet mangler 300 000 PE, som blev udelukket fra beregningerne, da de stadig var omfattet af udestående frister i 2016. Desuden blev det spildevand, der ikke blev opsamlet, ikke rensat eller taget i betragtning ved beregningen af afstanden til målet for sekundær rensning.

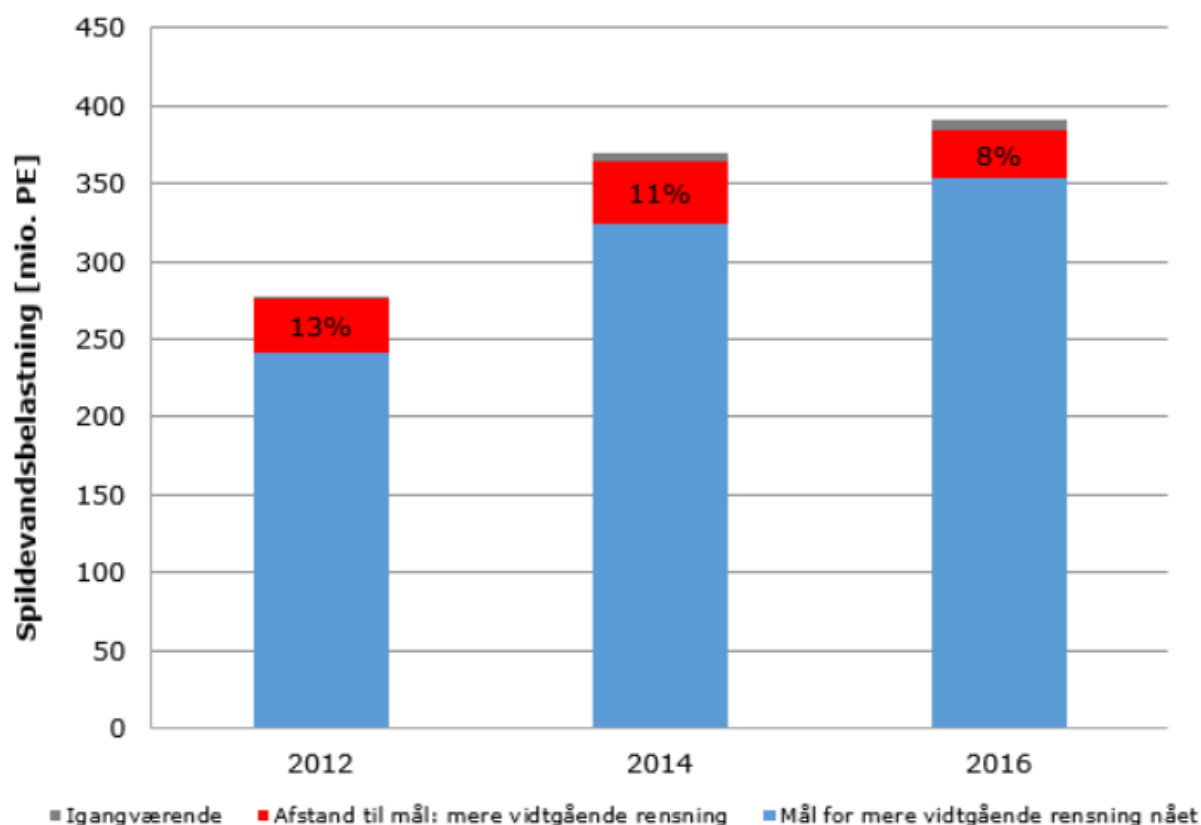
3.3 Mere vidtgående eller tertiær behandling

- **8 %** af det opsamlede spildevand (næsten **32 mio. PE**) skal stadig underkastes en mere vidtgående rensning i overensstemmelse med kravene i spildevandsdirektivet¹⁶.

Medlemsstaterne skal generelt sørge for mere vidtgående rensning¹⁷ for byområder > 10 000 PE ved udledning til følsomme områder og deres afstrømningsområder. I 2016 var næsten 31 780 000 PE af spildevandsbelastningen, som blev opsamlet af alle byområder i EU, ikke genstand for en mere vidtgående rensning og/eller overholdt ikke kravene til udledning af spildevand i spildevandsdirektivet.

¹⁶ SWD (2019) 701 viser, at der er en afstand på 7 % til målet. Præcisering fra f.eks. Cypren efter offentliggørelsen af evalueringen i SWD(2019) 701 øgede procentdelen med ca. 1 %.

¹⁷ Mere vidtgående rensning indebærer, at fosfor eller kvælstof (næringsstoffer) fjernes for at beskytte vand, der er truet af eutrofiering. Det kan også omfatte desinfektion til beskyttelse af bade- og skaldyrvand.

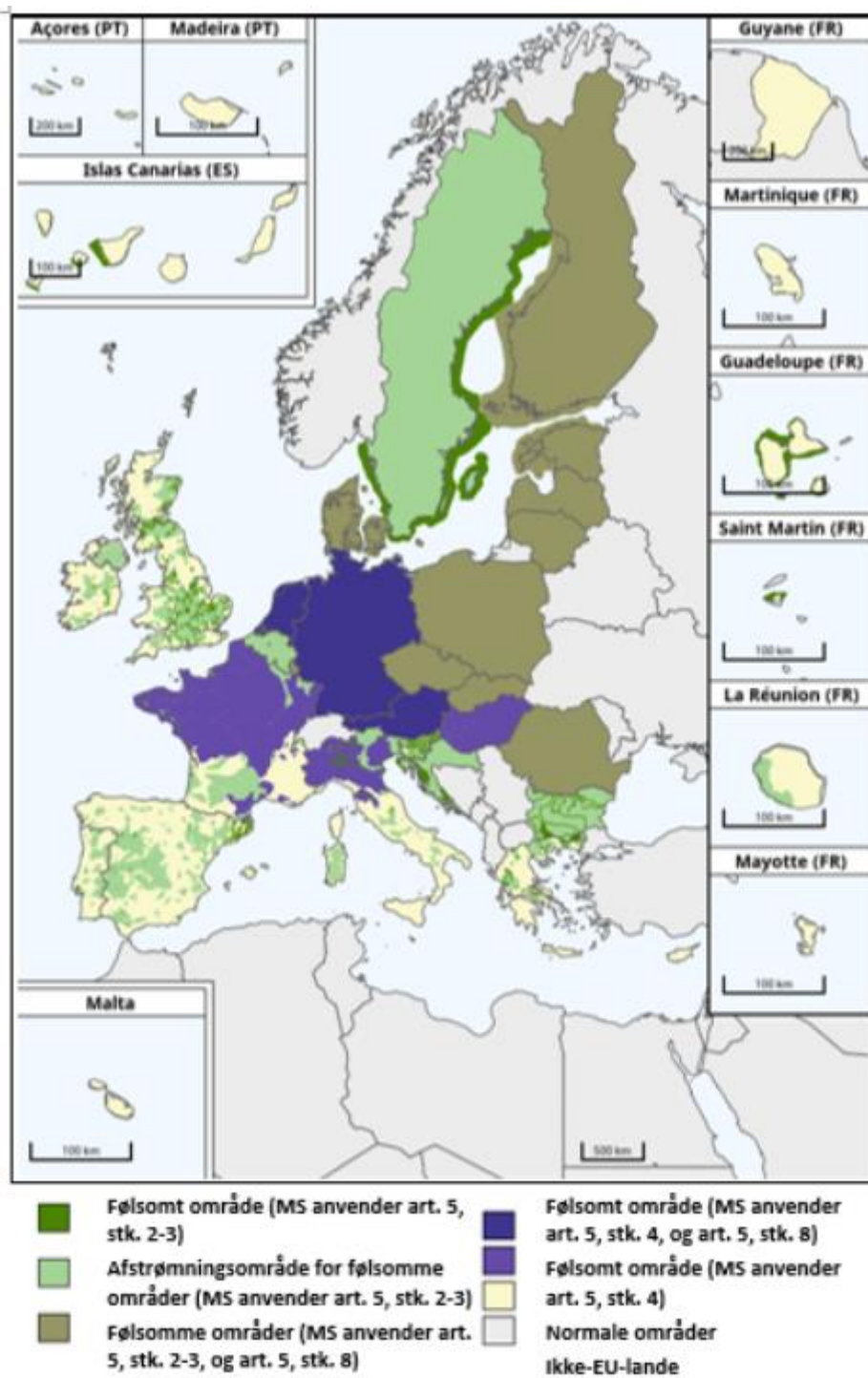

Figur 7 — Afstanden til målet for mere vidtgående rensning i EU, 2012-2016 [procentdel af spildevandsbelastningen i alle byområder. Denne belastning opfyldte ikke kriterierne for overholdelse i det pågældende år.]

Afstanden til målet viser ikke det fulde billede, fordi næsten 6 300 000 PE var udelukket fra beregningerne, da de stadig var under de gældende frister. Desuden blev det spildevand, der ikke blev opsamlet, hverken rensset eller taget i betragtning ved beregningen af afstanden til målet for en mere vidtgående rensning.

3.3.1 Udpegning af følsomme områder i medlemsstaterne

I en fjerdedel af EU's område (24 %) er der ikke behov for en mere vidtgående rensning. Spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for en mere vidtgående rensning (dvs. spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om et følsomt område), afgøres på nationalt plan. I spildevandsdirektivet er det fastsat, at det krævede rensningsniveau afhænger af, hvor følsomme de vandområder, der udledes spildevand til, er. Som det fremgår af kortet nedenfor, betegner nogle lande hele deres område som følsomt (grøn, blå og lilla), mens andre kun har identificeret nogle få følsomme områder (vist som grønne pletter i gule områder på kortet).

Figur 8 — Oversigt over følsomme områder og afstrømningsområder i følsomme områder i EU i 2016.

Artikel 5, stk. 2-3: mere vidtgående rensning i byområder > 10 000 PE

Artikel 5, stk. 4: 75 % fjernelse af kvælstof og fosfor

Artikel 5, stk. 8: mere vidtgående rensning gælder for hele medlemsstaten

4 NATIONALE PROGRAMMER FOR GENNEMFØRELSE

I dette afsnit opsummeres de oplysninger, som medlemsstaterne har indberettet i henhold til artikel 17 i spildevandsdirektivet om de forventede omkostninger ved investeringer i

forbindelse med overholdelse af direktivet og de forventede omkostninger ved investeringer i anlæg og fornyelse af infrastruktur til opsamling og rensning af spildevand.

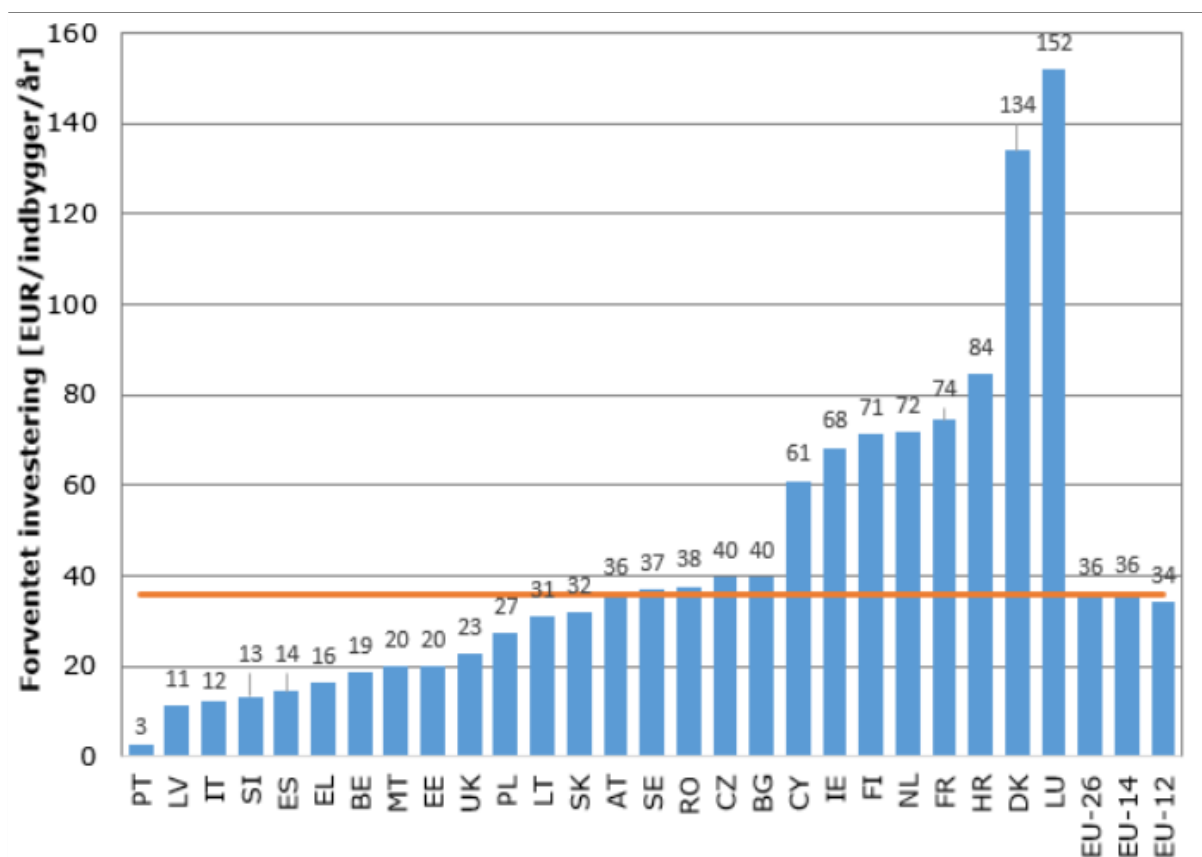
De samlede investeringsbehov for at sikre, at spildevandsdirektivet overholdes, som anslået af de nationale myndigheder¹⁸ og medtaget i deres nationale planer, beløber sig til næsten **229 mia. EUR**. Dette omfatter arbejde på rensningsanlæg (anslået til over 166 mia. EUR) og kloaknet (anslået til næsten 63 mia. EUR). Til sammenligning anslår OECD, at EU-landene vil skulle bruge yderligere 253 mia. EUR mellem 2020 og 2030 for at opnå fuld overensstemmelse med spildevandsdirektivet og fastholde det¹⁹.

"Investeringsbehovet" dækker pr. definition kun byområder, som ikke overholder kravene, og der tages ikke hensyn til hverken driftsomkostninger eller omkostninger til vedligeholdelse af infrastruktur i god stand, så den fortsat overholder kravene i spildevandsdirektivet. Antallet af år, der er omfattet af denne prognose, varierer fra land til land.

I modsætning til de "investeringsbehov", der er beskrevet ovenfor, er de "forventede investeringsomkostninger" pr. definition et skøn over fremtidige investeringer og omfatter de forventede omkostninger til vedligeholdelse af infrastruktur i god stand, så den fortsat overholder kravene. Antallet af år, der er omfattet af denne prognose, varierer fra land til land. Figur 7 viser, at kun to lande forventer at investere over 100 EUR pr. indbygger årligt. De fleste lande rapporterer, at de forventer at investere et årligt beløb på under 40 EUR pr. indbygger. Figur 7 bør behandles med forsigtighed, da ikke alle medlemsstater medtager alle investerings- og vedligeholdelsesomkostninger i rapporterne i henhold til artikel 17. Desuden varierer den periode, som de rapporterer om, fra land til land: Belgien rapporterede om 2009-2017, mens Tjekkiets rapport dækker 2016-2017. Landets størrelse kan også påvirke tallene i figur 7: Luxembourgs investeringer ser ud til at være de største, men dette kan tilskrives en stor planlagt investering i et lille land.

¹⁸ 27 medlemsstater og Det Forenede Kongerige, som var en medlemsstat i rapporteringsperioden.

¹⁹ OECD, Estimating investment needs and financing capacities for water-related investment in EU member countries: https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/OECD_study_en.htm.

Figur 9 — Medlemsstaternes gennemførelsesprogrammer — forventede årlige investeringsomkostninger pr. indbygger til installation og fornyelse af kloaknet og rensningsanlæg [EUR/indbygger/år]

Bemærk: Tyskland og Ungarn fremlagde ingen oplysninger om de forventede investeringer.

Den orange linje, der løber på tværs af diagrammet, er de gennemsnitlige årlige investeringsomkostninger i EU.

5 FREMME AF OVERHOLDELSE

5.1 Finansieringsinvesteringer

Kommissionen har iværksat flere initiativer for at støtte bestræbelserne på at overholde spildevandsdirektivet fuldt ud. De omfatter initiativer til forbedring af planlægningen af investeringer (f.eks. en OECD-undersøgelse med sammenlignelige data om finansieringsstrategier og investeringsbehov) og finansiering af EU's samhørighedspolitik (den foreslåede samhørighedspolitik for 2021-2027 er tæt forbundet med national investeringsplanlægning for bæredygtig vandforvaltning).

5.1.1 Finansieringsstrategier

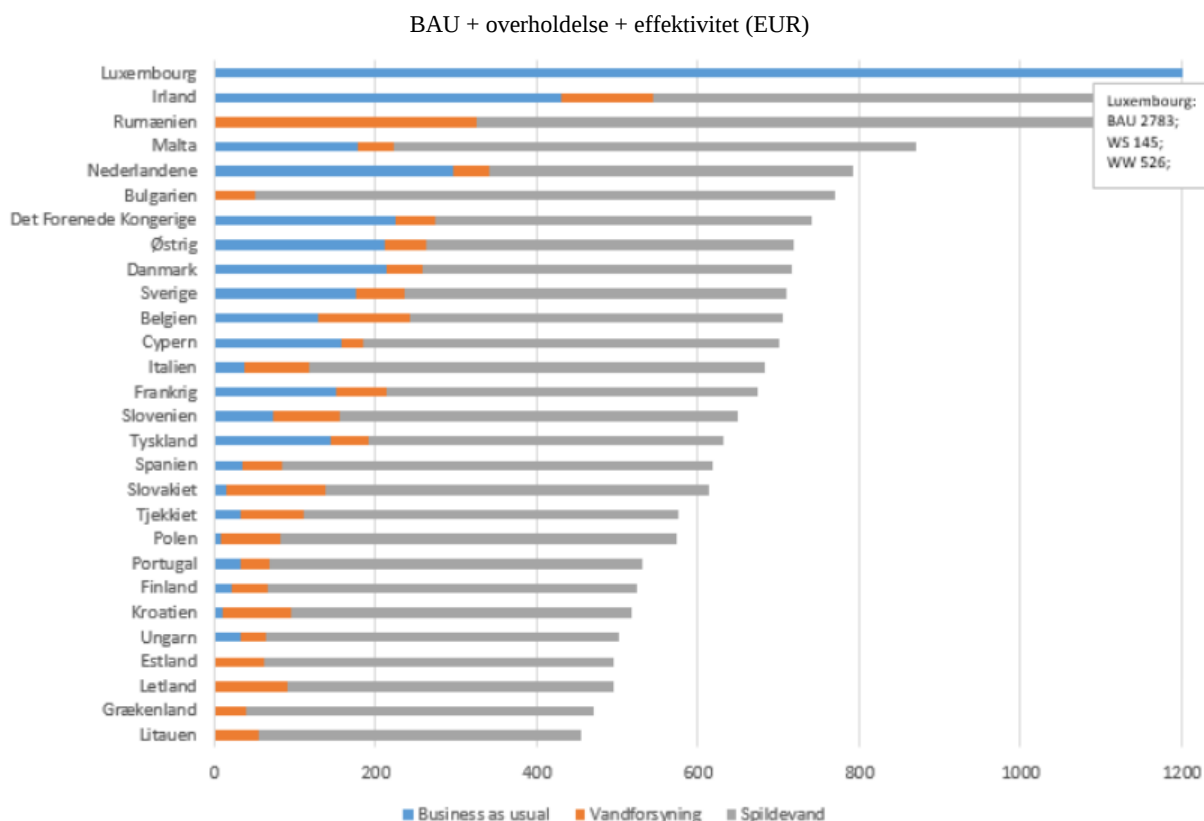
OECD har udarbejdet anbefalinger med henblik på at tackle finansieringsudfordringerne i medlemsstater med en begrænset finansieringskapacitet og et stort investeringsbehov. Disse omfatter bedre udnyttelse af eksisterende aktiver og finansielle ressourcer, minimering af investeringsbehov og udnyttelse af yderligere finansieringskilder²⁰.

²⁰ Kapitel 5 i OECD's undersøgelse, Estimating investment needs and financing capacities for water-related investment in EU member countries: https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/economics/OECD_study_en.htm.

OECD har fremskrevet de samlede investeringer, der er nødvendige for at opnå overensstemmelse med spildevandsdirektivet. Nedenfor gives en sammenlignende oversigt over de samlede yderligere udgifter inden 2030 for vandforsyning og kloakering pr. indbygger, der kombinerer tre scenarier:

- business as usual (drevet af urbanisering)
- overholdelse af drikkevandsdirektivet og spildevandsdirektivet
- effektivitet (mindskning af udsivning i vandforsyningen).

Den investering, der er nødvendig for at opnå fuld overensstemmelse med spildevandsdirektivet for de 27 medlemsstater og Det Forenede Kongerige, beløber sig til i alt 253 mia. EUR mellem 2020 og 2030.

Kilde: OECD-analyse baseret på data fra Europa-Kommissionen og Eurostat.

Redegørelse for scenarier:

- BAU-scenariet (business as usual) tager højde for, hvad der skal bruges i 2030 med befolkningstilvækst
- WS-scenariet (vandforsyning) tager højde for, hvad der skal bruges i 2030 for at opfylde kravene i det omarbejdede drikkevandsdirektiv.
- WW-scenariet (spildevand) tager højde for, hvad der skal bruges i 2030 for at opfylde kravene i spildevandsdirektivet.

Figur 10 — Yderligere udgifter inden 2030 pr. indbygger for spildevand (ww) og drikkevandssystemer (ws) [EUR/indbygger] Kilde: OECD (2020)

Figur 9 viser, at investeringer i spildevandsinfrastruktur for at sikre overholdelse af spildevandsdirektivet tegner sig for den største andel af de samlede yderligere udgifter. Yderligere udgifter pr. indbygger varierer fra 500 EUR til 1 000 EUR for vandforsyning og kloakering.

Sammenfattende blev det konstateret, at de **nuværende udgifter i mange medlemsstater er for lave til at opnå overholdelse og fastholde den på lang sigt.**

5.1.2 EU-finansiering

Europæiske fonde, navnlig Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden, spiller en rolle i udviklingen af spildevandsinfrastruktur, hvor medlemsstaterne ikke har tilstrækkelige midler til at investere i deres spildevandssektor. For perioden 2014-2020 har medlemsstaterne tildelt 15,4 mia. EUR af midlerne fra samhørighedspolitikken til vandforvaltning. Størstedelen af det planlagte budget (ca. 10,8 mia. EUR) går til spildevandsrensning, herunder anlæggelse eller opgradering af anlæg og kloaknet, hvor der også afsættes midler til forvaltning af slam²¹. I 2014-2020 forventes medlemsstaterne at forbinde 17,7 mio. mennesker med nye eller opgraderede spildevandsanlæg²². Denne støtte mobiliserer yderligere national og privat finansiering og suppleres af andre EU-finansieringskilder såsom LIFE og Horisont 2020. Med et samlet bidrag på over 300 mio. EUR i perioden 2014-2018 samfinansierede Horisont 2020 og LIFE over 70 forsknings- og innovationsprojekter vedrørende spildevand.²³

For så vidt angår midlerne til samhørighedspolitikken for 2021-2027, foreslog Kommissionen nationale investeringsplaner som en forudsætning for finansiering for at sikre, at midlerne anvendes på den mest effektive måde.

5.2 Retshåndhævelse

De fleste af de byområder, der ikke overholder kravene, og som er identificeret i gennemførelsesrapporterne, er omfattet af traktatbrudssager. Kommissionen forfølger konsekvent sager, hvor spildevandsdirektivet er blevet mangelfuldt eller ukorrekt anvendt. For lande, der tiltrådte EU i 2004 eller senere, blev sagerne lanceret i 2016-2018 og verserer i øjeblikket, idet nogle medlemsstater (Letland og Litauen) er tæt på overholdelse, og én sag (Cypern) føres ved Domstolen. Der vil også blive indledt sager, der svarer til de frister, der udløb i 2014 og 2015. Parallelt hermed er ældre sager nået frem til Domstolen med henblik på endnu en dom. Domstolen har afsagt seks domme, hvoraf tre pålagde medlemsstaterne bøder og tvangsbøder²⁴ på op til 25 mio. EUR (som et engangsbetrag) og ca. 30 mio. EUR i form af en tvangsbøde hver sjette måned.

6 INDVIRKNING PÅ VANDMILJØET

Spildevandsdirektivet spiller en central rolle med hensyn til at opretholde vandøkosystemernes overordnede modstandsdygtighed og beskytter deres biodiversitet, som er afgørende for at nå målene i vandrammedirektivet. I løbet af de sidste 30 år har

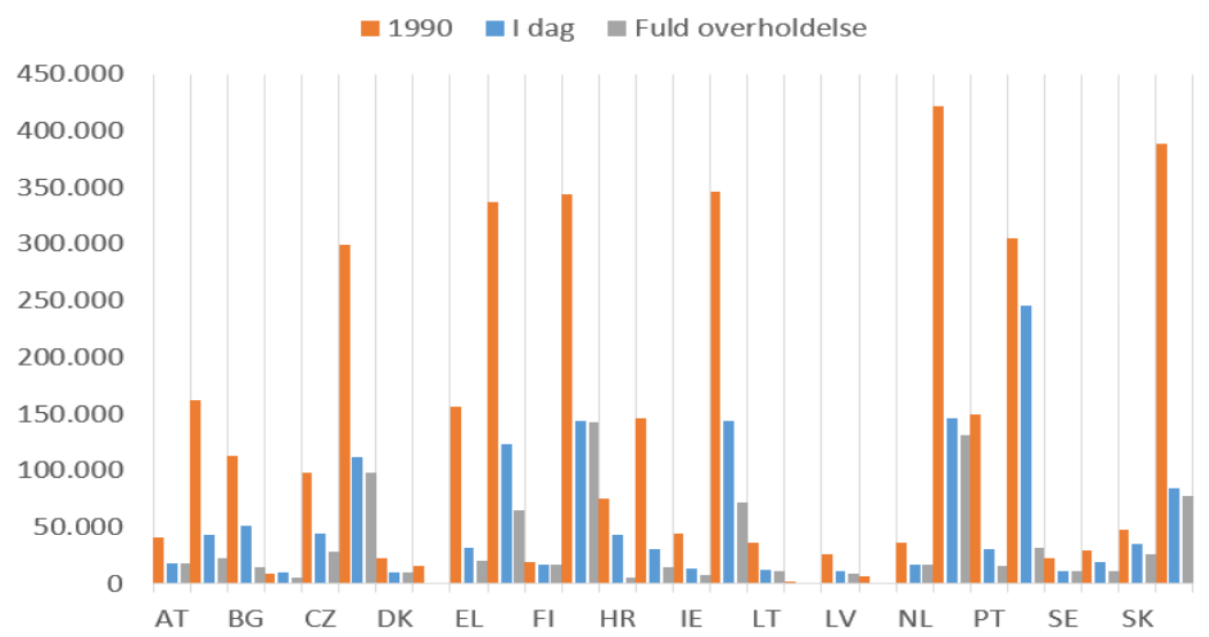
²¹ De europæiske struktur- og investeringsfonde: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/EU-Level/ESIF-Categorisation-Intervention-Fields-with-filte/8m22-gy44> og https://ec.europa.eu/regional_policy/da/policy/what/key-achievements/.

²² De europæiske struktur- og investeringsfonde, fælles indikatorer, 2014-2020: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/4ij4-23vs>.

²³ Interne EASME-data leveret i 2019 til ENV.C.2.

²⁴ C-205/17 (25.7.2018) Kommissionen mod Spanien, C-251/17 (31.5.2018) Kommissionen mod Italien, C-328/16 (22.2.2018) Kommissionen mod Grækenland.

fremskridtene med gennemførelsen af spildevandsdirektivet i høj grad bidraget til at forbedre kvaliteten af floder, søer og have. Figuren nedenfor viser f.eks. en reduktion af de belastninger, der når ud til vandmiljøerne, som kan tilskrives gennemførelsen af spildevandsdirektivet²⁵.

Figur 11 — Nedsættelse af BOD-belastninger (ton/år) i rensed spildevand.

7 KONKLUSIONER

Med denne rapport konkluderer Kommissionen, at opsamling og rensning af byspildevand i EU er blevet forbedret. Opsamling og rensning af spildevand i overensstemmelse med spildevandsdirektivet er et vigtigt skridt på vejen til at nå målene i vandrammedirektivet.

Der er dog stadig et stykke vej, til vi opnår fuld overholdelse af spildevandsdirektivet. Gennemførelsen af dette direktiv kræver en løbende indsats fra medlemsstaternes side med en bedre planlægning af investeringerne, herunder en fremadrettet plan for fornyelse af spildevandsinfrastrukturen. Kommissionen har iværksat flere initiativer for at hjælpe medlemsstaterne med at overholde kravene.

Finansiering og planlægning er fortsat de største udfordringer for vandsektoren. Det er blevet konstateret, at de nuværende investeringer i mange medlemsstater er for lave til at kunne opfylde kravene og sikre, at de overholdes på lang sigt.

Kommissionen har evalueret spildevandsdirektivet²⁶ og har nu iværksat en konsekvensanalyse for at vurdere de politiske muligheder for at fremtidssikre direktivet.

²⁵ Evaluation of the UWWTD (SWD(2019)701): <https://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/pdf/UWWTD%20Evaluation%20SWD%20448-701%20web.pdf>.

²⁶ Herunder genopretningsplanen for Europa: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe_da.